

Secció a cura de

Nat
Mont

Daniel Roca Orta
Professional de la
comunicació i ornitòleg

En el món natural, la migració no és allò que sovint entenem quan apliquem aquest concepte a les persones. Persones que marxen forçadament del lloc a on van néixer, per necessitat d'allò més bàsic, necessitat de supervivència. Immigrants si arriben, emigrants si marxen. No, en el món natural la migració és un fenomen que s'ha desenvolupat evolutivament, al llarg dels mil·lenis, un fenomen de desplaçament massiu i cíclic d'espècies anomenades "migratòries". Dins del regne animal, sense dubte són els ocells els qui més han sabut aprofitar les possibilitats d'una "residència mòbil". No cal dir-ho, gràcies a la seva increïble capacitat per al vol.

Els ocells migratoris han trobat la manera d'aprofitar unes condicions idònies que es donen només de forma temporal en determinades regions del món, habitualment per raons climàtiques estacionals. A latituds mitges i altes, aquestes condicions especialment favorables per a la vida es donen durant el període càlid, la primavera i l'estiu. Sense sortir de l'Àfrica, en canvi, les migracions es produeixen en funció del període sec o plujós. Aquest període òptim és aprofitat per a la nidificació.

Per la seva banda, les espècies "sedentàries" han trobat la manera de sobreviure al mateix lloc tot l'any. Els ocells tenen una gran capacitat per resistir baixes temperatures. No és aquest el principal motiu que impulsa determinades espècies a marxar durant l'hivern. És, sobretot, l'alimentació. En gran mesura, són espècies insectívores, un recurs tròfic molt més escàs a l'hivern.

El comportament migratori és un instint irrefrenable, una crida a volar més enllà de l'horitzó quan arriba el moment, nord enllà. A través del desert més gran del món. I, tot seguit, creuant el mar sense possibilitat d'aturar-se fins arribar a l'altra riba. En alguns casos, el viatge continua fins a regions àrtiques. En altres, tot just acaba a la regió mediterrània. Finalitzat el període de reproducció, i sovint també un període posterior en què es renova el plomatge, el viatge comença de nou, aquest cop cap al sud.

La costa catalana es troba perfectament situada per rebre els migrants primaverals, sovint esgotats i amb necessitat de recarregar energies durant uns dies. Alguns exemplars de subespècies pròpies de les illes Balears poden aparèixer a la nostra costa quan "es passen de llarg". I és que, tot i la provada i estudiada capacitat per orientar-se dels ocells migradors, creuar la immensitat blava, havent de trobar-hi una illa, és una proesa magnífica, que bé ha d'admetre algun error. Altres ocells, pertanyents a espècies d'Europa de l'est, es veuen empesos a les nostres costes només quan bufen potents vents de llevant, que els desvien de la seva trajectòria.

Tots ells requereixen una cosa. Espais naturals ben conservats a on poder reposar abans de continuar el seu viatge. Espais agrícoles compatibles amb la biodiversitat. Però la costa del Maresme és, malauradament, només una ombra del paradís que va ser. Els nuclis urbans han crescut tant que es toquen els uns amb els altres. Els conreus són sovint coberts d'un mar de plàstic. I la línia de la costa, de 50 km de llarg, és dedicada al 100% a l'ús recreatiu de les persones, sense ni un sol racó per a la preservació de la natura. Cal recuperar espais naturals perduts o malmesos. No només per als ocells migradors, o per als no migradors. També per al gaudi de les pròpies persones. **El delta de la Tordera n'és un exemple, el més rellevant actualment, en el nostre entorn. Un espai que hem vist renèixer i que ara és peremptori protegir de debò.** ■

1. Una cuereta groga escandinava ben xopa busca aixopluc al delta de la Tordera durant una llevantada, la primavera de 2021.

2. Malgrat la pluja, aquest papamosques gris no es pot permetre el luxe de reposar, i ha de continuar buscant aliment (i trobant-ne, com es pot veure al seu bec!). Delta de la Tordera, 2021.